

Lyse ringformede pletter på blommeblade

Kilde: Anita Benko, Phytosanitary Administration of the Republic of Slovenia

Gule ringformede pletter på blommer

Kilde: Rick Mumford, The Food and Environment Research Agency, UK

Lyse pletter med blege bladnerver på blommeblad

Kilde: Landbrugsstyrelsen

Hold øje med Blommepox (Sharka)

**November
2022**

Den mest ødelæggende virussygdom på stenfrugt (*Prunus* sp.) kaldes blommepox, også kendt som Sharka. Den angriber især stenfrugter som blomme, fersken, abrikos og nektarin samt i mindre grad mandel og kirsebær. Blommepox kan reducere udbyttet med 20 - 30 %, fordi frugterne falder umodne af træet, eller frugtkvaliteten bliver dårlig.

Blommepox stammer fra Bulgarien og har spredt sig til det meste af Europa. I Danmark blev den påvist i 1986 og meldt udryddet i 1991. I 2008 og 2009 fandt

 Små ringpletter på blomme blad
Kilde: Landbrugsstyrelsen

 Mørkepink striber på blomsterblade af fersken
Kilde: Anita Benko
Phytosanitary Administration of the Republic of Slovenia

Landbrugsstyrelsen imidlertid sygdommen på blommetræer produceret i andre EU-lande. Senest er den også fundet i Danmark, hvor Landbrugsstyrelsen har påbudt udryddelse af sygdommen. Blommepox er i kategorien regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQP).

Hvad er symptomerne på blommepox?

Symptomerne kan ses på blade, frugter og blomster, og varierer meget efter hvilken *Prunus* art og sort der er tale om, samt lokaliteten og årstiden:

- **Bladsymptomer**

På blomme er bladsymptomerne tydeligst på fuldt udviklede blade, og ses nemmest på blade, der ikke er udsat for direkte sollys. I perioder med varmt vejr og høj lysintensitet ses symptomerne ikke, men de vender tilbage igen senere på sæsonen. Symptomerne er synlige helt hen til begyndelsen af oktober. På fersken er symptomerne tydeligst i foråret. Bladene får lyse pletter eller ringe, blege bladnerver og misdannede blade.

- **Frugtsymptomer**

Det er karakteristisk for sygdommen, at frugterne falder umodne af træet. Inficerede frugter får ofte gule pletter eller ringe, men der kan være variation i symptomerne afhængig af *Prunus* art. Blomme og abrikos kan blive misdannede og frugtkødet brunligt, mens stenene får blege ringe eller pletter. Orange og røde blommesorter vil modnes ujævnt og få mørke ringe, linjer eller bånd. Mørke sorter får blå-brune ringe som kan være indsunke. Fersken kan have misfarvninger

- **Blomstersymptomer**

For nogle ferskensorter kan blomsternes kronblade blive misfarvede, og det er nyttigt for undersøgelser i begyndelsen af sæsonen. Blommer får derimod ikke blomstersymptomer.

Slåen og andre arter af *Prunus* viser ikke symptomer ved angreb af blommepoxvirus, og disse planter kan derfor fungere som skjulte smittebærere.

Blomme: Misfarvede frugter / Lyse pletter på bladet / Blege pletter på sten

Kilde: Rick Mumford The Food and Environment Research Agency, UK

Hvordan spredes blommepox?

Blommepox overføres oftest med inficeret podemateriale eller inficerede grundstammer men også i mindre grad med bladlus.

Bladlus kan med deres sugning på værtplanter overføre virus fra plante til plante og spredningen er direkte forbundet med årstid, antallet af vingede bladlus og plantetæthed. Sygdomsudviklingen er til gengæld langsom, og det kan tage mere end tre år før synlige symptomer opstår. Infektionen begynder på en enkelt gren og breder sig langsomt til resten af træet.

Da virus er fordelt uens i træet kan frugter eller blade på et sted i træet være uden symptomer, mens andre frugter eller blade i samme træ har tydelige symptomer. Når sygdommen er fuldt udviklet i træet, kan den spredes til nabotræer gennem rodsammenvoksnings

Når planter eller plantedele med blommepox handles og transporteres, kan sygdommen spredes over store afstande.

Hvad skal du gøre?

For at undgå blommepox kan du:

- bruge certificeret virus-fri planter eller plantedele
- bekæmpe bladlus
- undersøge planterne omhyggeligt flere gange i løbet af sæsonen

Hvis du vil vide mere

Læs mere om Landbrugsstyrelsens undersøgelser og avlskontrol hos producenter af planter på www.lbst.dk/virksomheder/gartnerier/plantesundhed, eller ved at bruge nedenstående QR kode.

